

Л. Николаева

БАБА ЛЕНА

Разказ

На своя край на Опалево имаше малка къщурка с две прозорчета. Отъ страна до нея бѣ струялъ не голѣтъ дръвничъ, а отзадъ — нискътъ разривенькъ лѣтъ, който огреждале малка гредина. Въ къщурката бѣше сѣтло и приятно. Въ едниа отъ яглетѣ имаше малка разривена лѣничка, покрай стената бѣше разположенъ лѣниченькъ. Масата бѣше покрита съ бѣлъ месалъ. На лампичѣ бѣше наредени пачичи, гърнета и др. скъпоце.

Покътъ бѣше винаги чистъ и конитѣ, а предъ вратата имаше котривалица.

Въ тази къщурка живѣеше бабенката Елена, или както я наричаха съселенитѣ ѝ — „баба Лена“.

Нѣкога баба Лена бѣ омъквана за умни и работливи сѣленици Димитъръ Тодоровъ. Тѣ имаше само едно момиченце — Нада. Но случи се бѣла, покин се нѣкаква страдна болестъ и сѣленичѣ починаха да мратъ като мухи. Унрѣ спредостъ, а следъ две седмици и осемгорещата Нада.

Така остана баба Лена само въ сѣтѣ. Нѣмаше наиде никого. За да се презаранна, ходѣше да работи по чуднитѣ къщи; нѣколко се разболѣла жена, баба Лена ше наглежда дѣлата ѝ, ше чисти, ше се грижи за къщата ѝ; другъ — кракъ или рѣка си навалявалъ — баба Лена и мену помагала.

Обичаха сѣленичѣ много бабенката заради доброто ѝ жилистиво сърдце. И ѝ помагаша: извик и даватъ фасулещъ, лешничъ други брашно, лукъ.

Лѣте баба Лена ходѣше въ гората и събирала разни билки, плодове и гъби. Кѣнѣлото и да потрѣбна нѣкому. при баба Лена ше напѣри за лекъ.

Лѣте тежкъ бѣше живота на старата жена, тежкъ поради самостинѣта ѝ. Когато въ празденѣтъ къшетѣ на хората се ютълѣгѣла съ радостъ и веселие, те тѣкуваще въ своета сѣнота. Въ такива дни те отиваще старѣта сѣндѣкъ, изваждала дръвничѣ на своета умрѣла дѣщерѣ и плачеше, плачеше по цѣли часове. Но никои неважеше това.

II

На двадесетъ километра отъ Опалево се намираще гр. Бѣлокоченькъ, където сѣленичѣ ходѣха на лѣзърѣ да си купятъ туй-онуй за къщи и стопанството. Едниа денъ и баба Лена ше тожката си и отиде въ града. Те никои неважеше ѝ трѣбваше и трагна радостна за къщи.

Бѣше есенъ. Пустѣи пѣтъ по който върѣше те минѣваше презъ една гора. Голѣтъ дървета шумѣла, разломивани отъ вѣтъре. Жълтитѣ лѣста, прилескани отъ дъждѣ, печално се стѣлѣла по пѣтъ. Ето и мащето Опалево се вижда, — кажа бабенката. — Дано се донѣкѣ до село докато е още сѣтло. Изведнѣжъ те чу дѣтѣни плакъ. Сърдѣето ѝ се сви. Спре те, огледа те, прислуша се . . . Гледа — край гората лежи нѣкоя ово. Приближи баба Лена и шо да види! . . . На трѣвата лежи едно малко момиченце на около седмѣ — осемъ години. То бѣ облечено въ силсана рокличка, бо-со и гологлаво, трепере и се задавакъ отъ плакъ.

— Майко, какво е това? — почуди се баба, и се приближи до момичето. — Стани, момиченце! Защо нежнѣтъ тукъ?

— Та ше дѣтето на рѣка.

— Защо плачешъ, мѣничка?

— Студено ми е . . . немого да върѣмъ, — презъ сълзи продума малкото русокото момиченце.

— Какъ се казвашъ? Отъ къде си?

— Отъ Бѣли бродѣ? Отъ толикова далече . . .

Хайде седни сега тукъ, азъ ше те занеса на гръбъ до къщи, — кажа бабенката, като взе дѣтето на гърбе си.

Криво-главо бабѣто съ свои тежкъ сътоваръ нома да се дотѣри до самостинѣта си къщи.

— Ха сого да запалимъ огънъ, за да се стопанѣмъ. — рече баба Лена — Гладна ли си?

— Гладна съмъ, — треперѣвши отговори дѣтето.

Донѣтъ то мѣнкаше съ поинѣлнѣтъ си отъ студъ унои и дѣлѣеше корѣвото парче хлѣбъ, бабѣта накладе огъна. После запали газѣвата лампа. Бѣдната къщи се освѣти. Старѣта жена седна на едно столѣ и нѣколкома загле-